

Crisisorganisatie geestelijke gezondheidszorg en corona

Cluster preventie en mentale gezondheid

MOTIE VAN HET LID SEGERS C.S.

Voorgesteld 8 april 2020

De Kamer, gehoord de beraadslaging,

overwegende dat er grote zorgen zijn over de langetermijneffecten van de coronacrisis voor het mentaal welzijn van zorgpersoneel, patiënten en de samenleving als geheel;

overwegende dat het van belang is om middels preventie deze gevolgen in te perken en daarnaast tijdig voorbereidingen te treffen met het oog op een te verwachten toename van mensen die mentale hulp nodig hebben;

verzoekt de regering, samen met relevante veldpartijen op korte termijn preventieve maatregelen te nemen om de negatieve gevolgen voor het mentaal welzijn te beperken, en daarnaast verschillende scenario's uit te werken voor opvang van een toenemende vraag naar ggz en geestelijke verzorging, waarbij aandacht is voor specifieke doelgroepen zoals zorgpersoneel, patiënten en huidige ggz-cliënten,

en gaat over tot de orde van de dag.

Reactie staatssecretaris op motie Segers c.s.

De staatssecretaris en ik zijn met u van oordeel dat het goed is om naast het inzetten van maatregelen en delen van goede initiatieven meer inzicht te krijgen in de gevolgen van de coronacrisis op het mentale welzijn, en ons handelingsperspectief om dit welzijn positief te beïnvloeden. Dan gaat het zowel om de invloed van mensen die zich reeds in een kwetsbare positie bevinden als om de samenleving als geheel. De staatssecretaris van VWS zet hiertoe op korte termijn onderzoek uit naar psychisch welzijn, in relatie tot de corona-crisis. De voorbereidingen hiertoe zijn reeds gaande, onder andere in afstemming met het Trimbos-instituut en via ZonMw. We maken zoveel mogelijk gebruik van bestaande kennisnetwerken. Resultaten die we hieruit willen ophalen moeten enerzijds handvatten bieden voor de korte termijn, zoals het type benodigde psychosociale ondersteuning op dit moment. Anderzijds kan het handelingsperspectief bieden voor hoe we de mentale gezondheid in de periode direct na de crisis bevorderen, bijvoorbeeld door in kaart te krijgen welk type mentale klachten op langere termijn tijdige nazorg vereisen. **Zowel de gestarte initiatieven als het onderzoek gebruikt de staatssecretaris van VWS voor het laten ontwikkelen van scenario's voor de wijze waarop we de ggz kunnen inzetten voor het mentale welzijn van de samenleving. Voorlopig gaan we uit van vier doelgroepen binnen deze scenario's: iedere Nederlander die wordt geraakt door de crisis, bijvoorbeeld door baanverlies of eenzaamheid, de zorgprofessionals en mantelzorgers en zorgvrijwilligers die betrokken zijn bij de zorg aan mensen met het coronavirus, patiënten die in het ziekenhuis zijn behandeld vanwege een coronabesmetting, en patiënten in de ggz die al een mentale kwetsbaarheid kenden.**

Uitvoering motie Segers c.s.

Naar aanleiding van bovenstaande motie Segers en de reactie van de staatssecretaris heeft VWS partijen die deelnemen aan het cluster preventie en mentale gezondheid (onderdeel van de crisisorganisatie ggz) gevraagd om in vijf punten aan te geven hoe zij invulling zouden willen geven aan de motie van Segers. Op basis van de input van partijen zien we vijf scenario's waar we ons op richten bij het geven van invulling aan de motie van Segers.

Deze vijf scenario's zijn:

1. Kennisdelen en samenwerken;
2. Passend digitaliseren, innoveren (bijvoorbeeld ook inzet consultatiefunctie) en bevorderen voldoende capaciteit;
3. Specifieke aanpak risicogroepen;
4. Versterking regionale samenwerking (verbinding burgers, werkgevers, zorg en sociaal domein) binnen netwerken van ggz-aanbieders,
5. Verduurzaming preventie rondom mentale gezondheid.

Verder willen we hierbij de vier doelgroepen uit de reactie van de staatssecretaris hanteren als scenario-labels en per scenario de risico's uit werken. Per scenario willen we dus eerst het de problemen, incidenten, knelpunten en risico's schetsen. Volgend daarop, schetsen we interventies en handelingsperspectieven.

Qua interventies en handelingsperspectieven:

- In de gedane voorstellen zitten zaken die we al doen. Die moeten er zeker in.
- In de voorstellen zitten ook opties en/of mogelijkheden. We moeten goed kijken hoe we die verwerken. Wat gaan we wel doen en wat (nog) niet?

Tot slot:

- Missen we nog bepaalde partijen waar we wel input van hadden gewenst?

Op de volgende pagina's doen we een werkvoorstel voor hoe de problemen, incidenten, knelpunten en risico's en de vier doelgroepen een plek kunnen krijgen als aanvulling op de door ons geschetste scenario's.

Planning:

- 11 mei knelpunten per scenario vaststellen;
- 18 mei interventies per scenario en doelgroep vaststellen;
- 25 mei acties aan organisaties en personen koppelen.

	Problemen, incidenten, knelpunten en risico's.	Interventies en handelingsperspectief: Algemene bevolking	Interventies en handelingsperspectief: Zorgverleners, mantelzorgers, zorgvrijwilligers die te maken kregen met zorgverlening in het kader van corona.	Interventies en handelingsperspectief: Patiënten die vanwege corona-besmetting in het ziekenhuis zorg ontvingen.	Interventies en handelingsperspectief: Patiënten in ggz met bestaande kwetsbaarheid.
Kennisdelen en samenwerken.	Noodzaak om nieuw ontwikkelde kennis snel te delen en nieuwe samenwerkingsverbanden in te richten.				
Passend digitaliseren, innoveren (bijvoorbeeld ook inzet consultatiefunctie) en bevorderen voldoende capaciteit.	Het nieuwe normaal vormgeven door conform richtlijn RIVM en ggz-richtlijn <i>face to face</i> zorg en zorg op afstand zo passend mogelijk aan te bieden. Dus nu niet verder stimuleren digitalisering. In het nieuwe normaal moet dat zelfs weer wat worden teruggedrongen.	Toevoegen: behouden wat goed werkt.			
Specifieke aanpak risicogroepen;	In de reactie van de staatssecretaris op de motie staat dat het gaat over een set scenario's, die voor 4 doelgroepen worden uitgewerkt. Dit is dus	Segementeren naar bijzonderen risicogroepen.			

	geen scenario op zichzelf?				
Versterking regionale samenwerking (verbinding burgers, werkgevers, zorg en sociaal domein) binnen netwerken van ggz-aanbieders.	Zoeken verbinding is een goede oplossing, wel zaak om handelingsperspectief (hoe dan) helder uit te werken + probleem dat er achter schuil gaat (vastlopen in meerdere levensgebieden, door corona.). (Beantwoording) motie Segers ziet op preventieve/signaleren de stuk, maar ook het deel daarna waarbij er inderdaad (al) sprake is van ggz-zorgvraag/-aanbod.				
Verduurzaming preventie rondom mentale gezondheid.	De problematiek rondom mentale gezondheid als gevolg van het coronavirus is niet binnen een jaar opgelost.				

Piramide Z-as welke adviezen op wie van toepassing, is voor 17 miljoen mensen, preventie pirmamide. Wat doe je voor iedereen binnen de doelgroepen? Waar ontstaan nieuwe kwetsbaarheden? Alertheid op de algemene bevolking. Gevolgen financiële nood. Verschil doelgroepen en kwetsbare groepen beter onderscheiden. Kolom 3 .

